

**PUHE ELINTARVIKE- JA SOTATILANTEESTA
MOSKOVAN TEHDASKOMITEAIN,
AMMATTILIITTOJEN JA MOSKOVAN TYÖLÄISTEN
KESKUSOSUUSLIIKKEEN VALTUUTETTUIJEN
KONFERENSSISSA
HEINÄKUUN 30 pnä 1919**

(Suosionosoituksia.) Toverit, mitä tulee elintarvike- ja sotatilanteeseemme, sallikaa minun esittää teille pieni ja lyhyt selonteko. Toivoakseni näitä kysymyksiä koskevat tärkeimmät tosiasiat ovat teidän kaikkien tiedossa, ja minun tehtäväkseni jää näin ollen vain valottaa hiukan noiden tosiasiain merkitystä.

Juuri samaan aikaan, kun te joudutte ratkomaan osuustoimintakysymyksiä, on elettävänämme kireä ajankohta varsinkin elintarviketilanteen osalta, samoin kuin viime kesänäkin. Te tiedätte, että viime vuonna elintarvikkeiden hankintatyössä saavuttamamme menestys oli edelliseen vuoteen verrattuna hyvin suuri. Tuskinpa neuvostotoiminnan muilla aloilla voidaankaan mitata tuota menestystä niin tarkasti kuin elintarvikkeiden hankintatyössä. Neuvostovalan ensimmäisenä vuotena, joka käsitti osittain myös Kerenskin valtakomennon loppukauden, valtion hankintoja tehtiin kaikkiaan 30 miljoonaa puutaa. Seuraavana vuonna saimme hankituksi yli 107 miljoonaa puutaa siitä huolimatta, että olosuhteet tuon toisen vuoden aikana olivat sekä sotatilanteen että parhaille vilja-alueille pääsyn kannalta vaikeammat, sillä olimme kokonaan eristettyjä ei ainoastaan Siperiasta, vaan myös Ukrainasta ja suurimmasta osasta kaukaisia eteläisiä alueita. Siitä huolimatta viljanhankintamme ovat kolminkertaistuneet, kuten huomaatte. Elintarvikehankintakoneiston työn kannalta se on suuri saavutus, mutta ei-maanviljelysseutujen viljahuollon kannalta se on tavattoman vähän, sillä kun suoritettiin maata viljelemättömän väestön ja erityisesti kaupunkien työtätekevän väestön ravitsemusolojen tarkka tutkimus, niin

kävi ilmi, että työläiset saivat kuluvan vuoden keväällä ja kesällä kaupungeissa likimäärin vain puolet elintarvikkeista Elintarvikeasiain komissariaatilta ja joutuivat hankkimaan loput vapailta markkinoilta, Suharevkan torilta ja keinottelijoilta, minkä ohessa edellisten ostosten hinta tekee kymmenennen osan työläisen menoista ja jälkimmäisten yhdeksän kymmenesosaa. Kuten saattoi odottaakin, herrat keinottelijat nylkevät työläiseltä 9 kertaa enemmän verrattuna siihen hintaan, minkä valtio perii hankinnoilla sadusta viljasta. Kun katsomme näitä elintarviketilannetamme koskevia tarkkoja tietoja, meidän on sanottava, että seisomme puolittain, toisella jalalla, vanhassa kapitalismissa ja vain puolittain olemme päässeet kiipeämään kuville tuosta hetteiköstä, tuosta keinottelun suosta ja astuheet todella sosialistisen viljanhankinnan tielle, jolloin vilja on lakannut olemasta tavaraa, lakannut olemasta keinottelun kohteena, riitaisuuksien, taistelun ja monien ihmisten köyhtymisen aiheena ja aiheuttajana. Kuten huomaatte, maata viljelemättömän väestön ja työläisväestön tarpeiden tyydyttämisen kannalta on tehty hyvin vähän, mutta jos muistetaan, kuinka vaikeissa olosuhteissa on jouduttu työskentelemään kansalaissodan aikana, kun suurin osa viljavimmista seuduista oli vieraisa käsissä, niin elintarvikehankintakoneiston työn järjestäminen on tapahtunut tavattoman nopeasti. Uskon kaikkien olevan samaa mieltä kanssani siitä, että tässä suhteessa organisatorinen tehtävä, talonpoikaisjoukoilta ei-kapitalistisin keinoin suoritettava viljan kokoaminen, on uskomattoman vaikea tehtävä, jota minkäänlainen laitosten vaihdos — en puhukaan hallituksen vaihdoksesta — ei voi ratkaista, sillä tuo tehtävä vaatii organisatorista uudelleenjärjestelyä, se vaatii vuosisatojen, ellei vuosituhansien kuluessa vakiintuneiden maatalouden perusteiden uudelleenjärjestelyä. Jos meille olisi annettu täydellisen rauhan oloissa sanokaamme 5 vuotta sellaisen organisaatiokoneiston luomiseen, joka voisi koota valtion haltuun kaiken viljan, ottaa sen pois keinottelijoilta, niin sanoisimme, että sellainen nopeus yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa uudelleenjärjestelyssä on ennen näkemättömä ja ennen kuulumatonta. Ja kun olemme onnistuneet vajaassa kahdessa vuodessa jo puoleksi ratkaisemaan tuon tehtävän, niin se on hyvin paljon. Se on kiistaton todistus siitä, että Neuvostovalta on ottanut elintarvikekysymyk-

sessä, kaikkein tukalimmassa ja vaikeimmassa kysymyksessä, oikean suunnan ja on oikealla tiellä. Joka tapauksessa voidaan sanoa, että Neuvostovalta on vankkumattoman lujasti päättänyt kulkea vain tätä tietä eteenpäin, välittämättä siitä horjunnasta, epäilystä ja arvostelusta ja toisinaan epätoivostakin, jota ympärillämme ilmenee. Ei ole ihme, että näemme eräiden nälkäänäkevien seutujen edustajien joutuvan toisinaan mitä syvimmän ja tuskallisimman epätoivon valtaan. Siinä ei ole mitään ihmettelmistä siksi, että esittämäni ei-maanviljelysseutujen ja kaupunkien työläisten ravitsemusta koskevat yleiset numerotiedot osoittavat heidän joutuvan olemaan puoliksi riippuvaisia keinottelijoista, satunnaisista mahdollisuuksista j.n.e.

Tehän tiedätte, että keinottelu on meillä luonteeltaan mitä vimmatuinta kamppailua ja hillitöntä nylkemistä, ja nykyreinä esiintyvät ne, jotka ovat saaneet mahdollisuuden toimittaa elintarvikkeita noille markkinoille. Ei ole ihme, että näemme niiden, jotka tuossa keinottelijain ja nälkäänäkevien välisessä vimmatussa kamppailussa ovat jääneet alakynteen, joutuvan epätoivon valtaan. On ymmärrettävää, että oloissa, jolloin rautatieliikenne on lamaantunut, jolloin viljavimmilla seuduilla nähdään samaa kuin Ukrainassa, missä ei ole saatu perustetuksi mitään koneistoa, missä partisanismin vanhat jäännökset yhä vielä tekevät mahdottomaksi kaiken organisatorisen työn, missä väestö ei ole tähän mennessä kyennyt voittamaan partisanismia — kaikki se on edullista Denikinille, joka saavuttaa siellä helpoimmin voittoja, ja se tekee meille vaikeaksi rikkaimpien viljamarkkinoiden hyväksikäytön, missä on viljavarastoja, jotka voisivat helposti auttaa meitä pääsemään vaikeuksista. Sanon, että tässä tilanteessa ei ole ihme, vaikka näemme ihmisten, jotka ovat kärsineet erikoisen raskaan tappion tässä viljasta käydyssä taistelussa, joutuvan epätoivoon. Kun tarkastelemme neuvostotoiminnan kehitystä kokonaisuutena, emme yksityistapauksien, vaan koko toiminnan tulosten valossa, kun vertaamme, mitä on antanut Neuvostovalta ja mitä ovat antaneet vapaat markkinat, on meidän sanottava, että se puoli elintarvikehankinnoista, joka on keinottelijain käsissä, on yhä vieläkin hirvittävän sorron, keinottelijain hillittömän, häpeämättömän, millään säännöstelemättömän rikastumisen alkulähde, ja tämä tapahtuu oloissa, jolloin toisaalta on

olemassa nälkäänäkeviä ihmisiä ja toisaalta joillakin harvoilla on mahdollisuus rikastua — se on mitä hillittömimmän turmeluksen alkulähde.

Ja on ymmärrettävää, että ihmiset, jotka eivät kykene käsittämään tuota prosessia eivätkä osaa solmia yhteen asian säikeitä, sen sijaan että harkitsisivat, miten voidaan taistelussa kapitalismia vastaan ratkaista tämä uusi tehtävä — järjestää viljanhankinta kiinteillä hinnoilla nojaten siihen luottamukseen, jota työläisten valtio nauttii — sen sijaan että harkitsisivat tätä, he tuon tuostakin sanovat meille: „Näettekö, jos työläiset kuluttavat yhdeksän kymmenesosaa tuloistaan Suharevkalla, niin se todistaa, että te pysytte pystyssä vain säkkimiesten ja keinottelijain ansiosta. Siksi teidän pitää sopeutua siihen.” Näin puhuvat toisinaan sellaiset henkilöt, jotka pitävät itseään terävä-älyisinä ja luulevat käsittävänsä tapahtumia syvällisesti. Todellisuudessa se on sofismia. Vallankumouksen kokemus todistaa, että hallitusmuodon vaihdos ei ole vaikea tehtävä, että hallitsevan tilanherra- ja kapitalistiluokan syrjäyttäminen on asia, joka voidaan suorittaa lyhyessä ajassa, vallankumouksen kehittyessä menestyksellisesti jopa muutamassa viikossa, mutta talouselämän perusehtojen uudistaminen, taistelu niitä tottumuksia vastaan, jotka ovat syöpyneet vuosisatojen ja vuosituhansien aikana jokaisen pienyrittäjän ajattelutapaan, se on tehtävä, joka vaatii vuosikausien sitkeää organisatorista työtä sillä edellytyksellä, että riistäjaluokat on täydellisesti kukistettu. Ja kun meille huomautetaan, että katsokaa, miten rehevästi Suharevka kukoistaa teidän rinnallanne, miten Neuvostovalta on siitä riippuvainen, niin me sanomme: mitä te oikeastaan ihmettelette? Kuinka tämä tehtävä olisi voitu ratkaista vajaan kahdessa vuodessa ja parhaiden maanviljelysseutujen ollessa eristettyinä Venäjältä? Ne henkilöt, jotka esittävät eniten vastalauseita periaatteelliselta näkökannalta ja vieläpä toisinaan vakuuttavat puhuvansa sosialismin näkökannalta — herra varjelkoon sellaiselta sosialismilta! —, he moittivat bolshevikkeja utopismista ja seikkailupolitiikasta sen takia että bolshevikit ovat sanoneet: ei vain monarkiaa ja tilanherrojen maanomistusta voida ja täydy murskata vallankumouksellisin keinoin, vaan siten on murskattava ja lakaittava pois myös kapitalistiluokka ja vanhan imperialistisen sodan jäännökset, jotta saataisiin raivatuksi maaperää

organisatorista rakennustyötä varten, joka pakostakin panee meidät ottamaan huomioon sen, että pitkän ajanjakson kuluessa tulee vallitsemaan työväenvalta, ainoa valta, joka kykenee saamaan mukaansa laajat talonpoikaisjoukot. Nuo ihmiset, jotka moittivat meitä utopismista sen takia että olemme katsoneet mahdolliseksi murskata vallankumouksellisin keinoin tilanherrojen ja kapitalistien luokan, tyrkyttävät itse meille utooppista tehtävää, vaativat ratkaisemaan ne organisatoriset kysymykset, jotka liittyvät uuteen sosialistiseen järjestelmään ja taisteluun vanhoja tottumuksia vastaan, joita ei voida hävittää millään laitosten vaihdoksella, vaativat ratkaisemaan nuo kysymykset — tilanteessa, jolloin kansalaissota on sitonut kätemme — niin lyhyessä ajassa, missä mikään maallinen mahti ei kykene niitä ratkaisemaan.

Niin, juuri elintarvikepolitiikka osoittaa erittäin selvästi, että sosialismin taistelu kapitalismia vastaan tapahtuu viimeisessä muodossaan nimenomaan siinä, kun on voitettava paitsi entiset laitokset, paitsi tilanherrat ja kapitalistit, myös kaikki kapitalismin juurruttamat tottumukset ja miljoonien pienomistajien taloudenpidon ehdot. On päästävä siihen, että järki voittaisi heissä ennakkoluulot. Jokainen vähänkin valveutunut talonpoika myöntää, että vapaa viljakauppa ja viljan myynti vapailla markkinoilla silloin, kun kansa näkee nälkää, merkitsee sotaa ihmisten kesken ja keinottelijain rikastumista, kun taas kansanjoukoille se merkitsee nälkää. Mutta tuo valveutuneisuus ei riitä, koska talonpojan kaikki ennakkoluulot ja tottumukset puhuvat sen puolesta, että on edullisempaa myydä vilja keinottelijalle muutamasta sadasta ruplasta kuin antaa se valtiolle muutamasta kymmenestä paperirahasta, joilla hän ei nyt voi saada tavaraa. Me sanomme: kun maa on saatettu taloudelliseen rappioon, kun ei ole polttoaineita ja tehtaat ovat pysähtyneet, sinun, talonpojan, pitää auttaa työväenvaltiota, antaa viljaa lainaksi. Ne paperirahat, jotka sinulle annetaan viljan vastineeksi, ovat todisteena siitä, että olet lainannut valtiolle. Jos sinä, talonpoika, annat valtiolle lainaa antamalla viljaa, niin silloin työläiset voivat kunnostaa teollisuuden. Muuta keinoa teollisuuden kunnostamiseksi maassa, jonka nelivuotinen imperialistinen sota ja kaksi vuotta jatkunut kansalaissota on saattanut taloudelliseen häviöön — muuta keinoa ei ole! Jokainen talonpoika, joka on vähänkin

kehittynyt ja päässyt vapautumaan alkukantaisesta maan-
äijän tietämättömydestä, myöntää, ettei muuta ulospääsyä
ole. Mutta toinen asia on tietoinen talonpoika, jonka te
saatte vakuuttumaan, jos puhuttelette häntä ihmisiksi, ja
toinen asia ovat miljoonien talonpoikien ennakkoluulot,
talonpoikien, jotka pitävät kiinni siitä tosiasiasta, että he
ovat eläneet kaiken ikänsä kapitalismin oloissa, että he pitä-
vät omistusoikeuttaan viljaan oikeudenmukaisena asiana,
että he eivät ole kokeneet uutta järjestelmää eivätkä voi
luottaa siihen. Siksi sanomme, että nimenomaan tällä alalla,
elintarvikkeiden hankinnan alalla on jo käynnissä mitä
syvällisin sota kapitalismin ja sosialismin välillä toden-
teolla eikä vain sanoissa, ei vain valtiorakennustyön ylim-
missä portaissa. Nuo ylimmät portaat voidaan uudistaa hel-
posti, eikä sellaisilla uudistuksilla ole suurta merkitystä.
Tässä asiassa taasen työtätekevien ja heidän etujoukkonsa,
työväenluokan, tietoisuus käy ratkaisevaan ja viimeiseen
taisteluun ennakkoluuloja, talonpoikaisjoukkojen pirstou-
tuneisuutta ja hajanaisuutta vastaan. Kun kapitalismin
puolustajat — saman tekevää, nimitettäköönpä heitä por-
varillisten puolueiden edustajiksi tai menshevikeiksi tai
eserriksi — kun he sanovat: „Luopukaa valtionmonopolin
toteuttamisesta, viljan pakko-otoista kiinteillä hinnoilla”,
niin me vastaamme: „Arvon menshevikit ja eserrät, ehkä
olette vilpittömiä ihmisiä, mutta te puolustatte kapita-
lismia, teidän suullanne puhuvat vain vanhojen pikku-
porvarillisten demokraattien ennakkoluulot, demokraattien,
jotka eivät ole nähneet vapaata kauppaa lukuunotta-
matta mitään muuta ja seisovat sivussa raivokkaasta
kapitalisminvastaisesta taistelusta ja ovat sitä mieltä, että
asiasta voidaan sopia ja päästä yksimielisyyteen.” Meillä
on riittävästi kokemusta ja tiedämme, että todella työtäteke-
vien joukkojen edustajat, ne jotka eivät ole erkaantuneet
huippukerroksiksi ja joita tilanherrat ja kapitalistit ovat
riistäneet koko elinajan, he tietävät, että tässä on kysymys
viimeisestä ja ratkaisevasta taistelusta kapitalismia vas-
taan, taistelusta, jossa minkäänlainen sovittelu ei voi tulla
kysymykseen. He tietävät, että nimenomaan tässä asiassa,
nimenomaan tällä alalla eivät mitkään myönnytykset voi
tulla kysymykseen. Kun Neuvostovalta sanoo väliaikaisesti,
kuten se sanoi viime kesänä: annamme puolitoistapuu-
talaisille lomaa niin ja niin moneksi viikoksi, se pani sen jäl-

keen toimimaan oman koneistonsa, ja tuo koneisto tuotti enemmän kuin oli saatu aikaisemmin. Te tiedätte, että nytkin on pitänyt tehdä sellainen myönnytys ja sellainen tauko: hankkikoot työläiset itselleen leipäviljaa omin päin lomiensa aikana. Sitä varmemmin turvaamme itsellemme mahdollisuuden käydä uudelleen käsiksi työhön, turvaamme itsellemme sosialistisen työnteon mahdollisuuden. Me ryhdymme todelliseen taisteluun kapitalismia vastaan ja sanomme, että pakottakoon se meidät mihin myönnytyksiin tahansa, me olemme sittenkin sillä kannalla, että kapitalismia ja riistoa vastaan on taisteltava. Me tulemme taistelemaan tässä suhteessa yhtä säälimättömästi kuin taistelimme Koltshakia ja Denikiniä vastaan, sillä se voima, mistä ne saavat itselleen tukea, on kapitalismin voimaa, eikä se tietenkään synny tyhjästä, vaan perustuu vapaaseen viljan ja tavaroiden myyntiin. Me tiedämme, että kun maassa myydään vapaasti viljaa, niin juuri se seikka onkin kapitalismin peruslähde, joka on aiheuttanut kaikkien tähänastisten tasavaltojen tuhoutumisen. Nyt on käynnissä ratkaiseva ja viimeinen taistelu kapitalismia ja vapaata kauppaa vastaan, ja meidän kohdallamme on nyt käynnissä päätaistelu kapitalismin ja sosialismin välillä. Jos voitamme tässä taistelussa, niin paluuta kapitalismiin ja entiseen valtaan, kaikkeen siihen mitä oli ennen, ei tule enää olemaan. Sellainen takaisin paluu käy mahdottomaksi, tarvitaan vain että olisi sota porvaristoa vastaan, keinottelua ja pientaloutta vastaan, ettei säilyisi se periaate, mikä aikaisemmin oli vallalla: „Jokainen huolehtikoon itsestään, jumala huolehtii kaikista.” On unohdettava periaate, jonka mukaan jokainen musikka huolehtisi itsestään, ja Koltshak huolehtisi kaikista. Meidän keskinäiset suhteemme ja rakennustyömme ovat saaneet nyt uuden muodon. Pitää tietää, että sosialismi tulee, ja vaikka me kuinka yrittäisimme pitää kiinni vanhoista ennakkoluuloistamme, meidän on muistettava, että ne tulevat olemaan vain entisten ajatusten entisiä katkelmia, sillä talonpojan täytyy suhtautua kokonaan toisin tuotamaansa kulutustarvikkeeseen; muussa tapauksessa, jos hän myy viljaa työläiselle „vapaalla” hinnalla, hänestä epäilemättä tulee porvari ja omistaja, mutta me sanomme, että viljaa pitää myydä kiinteillä valtion hinnoilla, ja se antaa meille mahdollisuuden loitota kapitalismista. Ja kun joudumme kokemaan kaikkia nälkäajan raskuuksia ja

vertaamaan nykyistä tilannettamme viime vuoteen, meidän on sanottava, että nykyinen tilanteemme on verrattomasti parempi kuin viimevuotinen. Meidän on tosin tehtävä eräitä myönnytyksiä, mutta voimme aina antaa vastauksen ja selityksen noihin myönnytyksiin. Kaikesta huolimatta emme ole vielä ratkaisseet nykyisen raskaan tilanteen kaikkia vaikeuksia, vaikka olemmekin tehneet paljon Neuvostovallan olemassaolon 20 kuukauden aikana.

Kun irrotamme talonpojat yksityisomistuksesta ja saamme heidät mukaan valtiolliseen toimintaamme, niin silloin voimme sanoa, että olemme kulkeneet vaikean osan tiestämme. Ja me emme poikkea tuolta tieltä, kuten emme poikkea denikinivastaisen ja koltshakinvastaisen taistelun tieltä. Me kuulemme eserriksi ja menshevikeiksi itseään sanovien henkilöiden leiristä sellaisia puheita, että sota muka on toivoton, ettei tästä sodasta ole ulospääsyä ja että on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin sen lopettamiseksi — tuollaisia puheita voitte kuulla tuhkatieheään. Siten puhuvat ihmiset, jotka eivät käsitä todellista asiaintilaa. He pitävät kansalaissotaa toivottomana, koska se on liian raskas, mutta eivätkö he käsitä, että Euroopan imperialistit ovat pakottaneet meidät ryhtymään tähän sotaan, koska he pelkäävät Neuvosto-Venäjää. Samaan aikaan he pitävät vieraana palatseissaan tänään Savinkovia, huomenna Maklakovia, sitten Breshkovskajaa, eivätkä suinkaan kuluta aikaansa heidän kanssaan salonkikeskusteluihin, vaan pohtivat sitä, miten voitaisiin järkipäisemmin lähettää tänne meitä vastaan sotilaita, tykistöjoukkoja tykkeineen ja muine surma-aseineen, miten voitaisiin lähettää apua Arkangelin rintamalle, miten siihen voitaisiin liittää Eteläinen ja Itäinen ja vielä Pietarin rintama. Koko Eurooppa ja koko Euroopan porvaristo on noussut Neuvosto-Venäjää vastaan. Se on mennyt julkeudessa niin pitkälle, että tekee Unkarin hallitukselle ehdotuksen: „Me annamme teille viljaa, mutta te luopukaa Neuvostovallasta.” Ajattelen sitä, miten suureksi agitaatioksi Unkarille tuo ehdotus muodostuu, kun se luetaan Budapestin lehdistä! Mutta niin on kuitenkin parempi, se on rehellisempää ja avoimempaa menettelyä kuin kaikki kaavailut taistelusta vapaan kaupan puolesta j.n.e. Siinä on sanottu selvästi: te tarvitsette viljaa — luopukaa siitä ja siitä, mikä on meille epäedullista, ja me annamme teille viljaa.

Senpä takia olisimme erittäin kiitollisia arvon kapitalisteille, jos he tekisivät tuollaisen ehdotuksen Venäjän talonpojille. Me sanoisimme: meillä oli puute agitaattoreista — nyt ovat Clemenceau, Lloyd George ja Wilson tulleet avuksemme ja osoittautuneet mitä parhaimmiksi agitaattoreiksi. Nyt ei puhuta enää Perustavasta kokouksesta, kokoontumisvapaudesta y.m.s., vaan sanotaan asiat halki. Mutta me kysymme herroilta kapitalisteilta: teillä on niin paljon sotavelkoja, kaikki matkalaukkunne ovat tupaten täynnä velkasitoumuksia, niin ja niin monta miljardia sotavelkoja — luetteko te, että kansa maksaa ne? Teillä on niin paljon ammuksia, patruunia ja tykkejä, ettei ole mihin panna, ja te olette katsoneet parhaaksi käyttää ne Venäjän työläisten ampumiseen. Te ostitte Koltshakin, miksi ette pelastaneet häntä? Tehän hyväksyitte äskettäin päätöslauselman, jonka mukaan Ententevaltojen kansainvälinen Kansainliitto tunnustaa Koltshakin ainoaksi lailliseksi Venäjän hallitukseksi⁸⁷. Mutta sitten Koltshakille tuli niin kiire lähtö, että kantapääät vain vilahtelivat. Miksikäs siinä kävi niin? (Suosionosoituksia.) Koltshakin valtakomennon kokemuksesta näemmekin, mitä arvoa on eserrä- ja menshevikkijohtajien lupauksilla. Hehän panivat alulle Koltshakin komennon, heillä oli valta Samarassa. Mitä arvoa on noilla lupauksilla? Ja mitä tehdä, kun meitä vastaan kokoontuu voimia, jotka sotilaalliselta kannalta ovat tietenkin meidän voimiamme paljon suuremmat — emme voi vertailla niitä edes likipitäen toisiinsa. Tietysti porvaristo, sekä suur- että pikkuporvaristo tekee tästä vastaavan johtopäätöksen ja sanoo väsyneille ja nälkiintyneille joukoille: „Teidät on saatu mukaan kansalaissotaan, josta ei ole ulospääsyä. Kuinka te, väsynyt ja takapajuinen maa, jaksaisitte taistella Englantia, Ranskaa ja Amerikkaa vastaan?” Tällaisia perusteluja voimme kuulla myös porvarillisen sivistyneistön hokevan alinomaa — harva se päivä, harva se tunti. He koettavat todistaa, että kansalaissota on toivoton yritys. Mutta historia antaa meille vastauksen. Vastauksena on Siperian äskeisen valtakomennon historia. Me tiedämme, että siellä asuu vauraita talonpoikia, joille maaorjuus oli tuntematon ja jotka sen vuoksi eivät voi olla kiitollisia bolshevikeille vapautumisestaan tilanherroista. Me tiedämme, että siellä oli perustettu hallitus ja alkajaisiksi sinne lähetettiin eserrä Tshernovin tai menshevikki Maiskin valmistamia kauniita

lippuja, ja niissä oli tunnuksia — Perustava kokous, kaupan vapaus — mitä vain haluat, sinä sivistymätön musikka, kirjoitamme sinulle mitä tahansa, kunhan vain autat meitä kukistamaan bolshevikit! Ja mitä tuosta vallasta tuli? — Perustavan kokouksen asemesta tuli Koltshakin diktatuuri, mitä hillittömin diktatuuri, pahempi kuin mikään tsaarin diktatuuri. Oliko se ehkä sattuma? Meille vastataan, että se oli erehdys. Mutta hyvät herrat, erehtyä voivat yksityiset henkilöt niissä tai näissä toimissaan, kun taas tässä tuli avuksenne koko teidän parhaimmistonne, kaikki puolueittenne parhaat ainekset. Eikö sivistyneistö tullut teidän avuksenne? Ja ellei sitä ollut — vaikka me tiedämme, että se oli —, niin olihan teillä kaikkien edistyneimpien maiden sivistyneistö — Ranskan, Englannin, Amerikan ja Japanin sivistyneistö. Teillä oli maata, teillä oli laivasto, teillä oli sotaväkeä, teillä oli rahaa — miksi sitten kaikki meni myttyyn? Siksikö, että joku Tshernov tai Maiski erehtyi? Ei! Vaan siksi, että tässä epätoivoisessa sodassa ei voi olla mitään keskitietä, ja pitääkseen puoliaan porvariston on ammuttava kymmenittäin ja sadoittain niitä, jotka ovat pystyvintä ainesta työväenluokassa. Se nähdään selvästi Suomen tapahtumista, sen näyttävät nyt Siperian tapahtumat. Todistaakseen bolshevikkien kykenemättömyyden eserät ja menshevikit ryhtyivät pystyttämään uutta valtaa ja ajautuivat komeasti valtoineen päivineen suoraan Koltshakin valtakomeroon. Ei, se ei ole sattuma, samaa tapahtuu kaikkialla maailmassa, ja jos maailmasta katoaisivat kaikki bolshevikkien puheet, kaikki heidän painotuotteensa, joita nyt vainotaan kaikissa maissa, kitketään pois bolshevistista kirjallisuutta kuin jotakin saastaa, joka kauhistuttaa poloisia Wilsonoja, Clemenceau'ita ja Lloyd Georgeja, jos ne kaikki katoaisivat maailmasta, me viittaisimme Siperiaan, missä heidän käskyläisensä vasta äsken toimivat ja sanoisimme: juuri tuo vaikuttaa paremmin kuin mikään agitaatio! Tästä näemme, että porvariston diktatuurin ja työväenluokan diktatuurin välillä ei voi olla keskitietä. Tämä todistus syöpyy, ei vain työläisjoukkojen tietoisuuteen, vaan se syöpyy myös kaikkein valveutumattomimmankin talonpojan tietoisuuteen. Te tiedätte talonpoikien sanoneen: „Emme halua bolshevistista hallitusta, me haluamme vapaata viljakauppaa.” Te tiedätte talonpoikaiston, keskivarakkaan talonpoikaiston, olleen Samarassa porvariston puolella.

Kuka siis on nyt vieroittanut tuon talonpoikaiston Koltshakista? Osoittautuu, että talonpoika yksinään ei voi luoda omaa...*. Koko vallankumouksen historia vahvistaa sen, ja jokainen, joka on perehtynyt tuohon historiaan ja sosialistisen liikkeen historiaan, tietää, että XIX vuosisadan poliittisten puolueiden koko kehitys vie siihen.

Talonpoika ei luonnollisestikaan ole tiennyt sitä. Hän ei ole tutkinut enempää sosialismin kuin vallankumouksen historiaa, mutta hän uskoo ja tunnustaa oikeiksi ne johtopäätökset, joihin hän on päätenyt omasta karvaasta kokemuksestaan. Nähtyään, että bolshevikkien aiheuttamat rasitukset olivat tarpeen riistäjien voittamiseksi ja että Koltshakin vallan seurauksena palasi derzhimordien** kapitalismi, talonpoika sanoi tietoisesti: „Minä valitsen työläisjoukkojen diktatuurin ja olen valmis lyömään lopullisesti byrokraattisen porvariston diktatuurin — sellaisen nimen hän on antanut Koltshakin diktatuurille, — jotta valitsisi proletariaatin diktatuuri, kansan diktatuuri.” Tämä Koltshakin valtakomennon historia osoittaa, että niin loputon ja niin raskas kuin kansalaissota onkin, niin toivotomalta kuin se näyttääkin, se ei sittenkään johda umpikujaan. Se johdattaa bolshevikeista eniten erillään olevat kansanjoukot niiden oman kokemuksen perusteella siihen vakaumukseen, että on välttämätöntä siirtyä tuon vallan puolelle.

Toverit, tällainen on sotilaallinen tilanteemme. Sallikaa minun nyt päättää selostukseni maininnalla osuustoimintatyöstä, jota joudumme suorittamaan. Useat toverit, jotka ovat minua paljon pätevämpiä edessänne olevien käytännöllisten tehtävien arvioinnissa, ovat jo esittäneet teille mielipiteensä. Rohkenen lausua toivomuksen, että teille lankeava tehtävä — työtätekeviä joukkoja yhdistävän kulutusosuuskunnan perustaminen, joka on tavattoman tärkeä asia — täytettäisiin menestyksellisesti. Kapitalistisen yhteiskunnan olosuhteissa osuusliikkeistä erottui kiertämättömästi huippuryhmiä, jotka johtivat noita osuusliikkeitä, ja sellaiset huippuryhmät olivat järjestään valkokaartilaisia. Eikä niin käynyt ainoastaan meillä, sen ovat todistaneet ne

* Pikakirjoitteessa on yksi sana jäänyt epäselväksi. *Toim.*

** Derzhimorda — raa'asti ja poliisimaisesti käyttäytyvä henkilö. Nimitys johtuu Gogolin „Reviisori” näytelmän erään henkilötyypin, poliisi Derzhimordan nimestä. *Suom.*

huiput, jotka tekivät sopimuksen Koltshakin kanssa. Niin tapahtui kapitalistisissa maissa — Englannissa ja Saksassa. Sodan alettua osuusliikkeiden huippuryhmät, jotka olivat tottuneet elämään pääomasta, menivät kaikki imperialistien puolelle.

Ei ole sattuma, että kaikkialla maailmassa sosialistiparlamentaarikkojen huippuryhmät, sosialistisen liikkeen huippuryhmät, menivät imperialistisen sodan aikana kokonaan imperialistien puolelle. Ne lietsoivat sotaa ja päätyivät siihen, että niiden ystävät johtavat hallitusta, joka murhautti Liebknechtin ja Luxemburgin, ja auttavat työväenluokan johtajien ampumisessa. Se ei ole erillisten yksilöiden syytä. Se ei ole tämän tai tuon kurjan rikollisen ihmisen suorittama tihutyö. Se on seurausta kapitalismista, joka on turmellut heidät. Niin on ollut koko maailmassa, eikä Venäjäkään ole pyhä maa, emmekä me voineet siirtyä kapitalistisesta yhteiskunnasta muulla tavalla, meidänkin oli käytävä raskas sota noita huippuryhmiä vastaan. Se sota ei ole päättynyt vielä nytkään, kun se valtaa kansanjoukot, kun joukot nousevat taisteluun kaikkinaista keinottelua vastaan. Ne, jotka ovat joutuneet kokemaan riiston omakohtaisesti, eivät unohda sitä, kun ottavat jakelun järjestämisen omiin käsiinsä. Mahdollisesti joudumme kärsimään tässä asiassa monia tappioita. Me tiedämme, että siinä on paljon epäselvyyttä ja taitamattomuutta, että siinä tulee syntymään repeämiä milloin siellä, milloin täällä — tiedämme, ettei mitään saada aikaan yhdellä iskulla. Mutta me, jotka suoritamme tietoisesti neuvostotyötä, tietoiset talonpojat ja työläiset, jotka järjestävät sosialistista Venäjää, me kaikki käymme tuota sotaa. Te käytte sitä yhdessä meidän kanssamme, ja toverit, olkoon tuo sota kuinka vaikea ja raskas tahansa, me viemme sen voittoisaan loppuun. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Lyhyt seloste

julkaistu heinäkuun 31 p:nä 1919
„Pravda” lehden 167. numerossa

Julkaistu ensi kerran
täydellisesti v. 1932

Julkaistaan pikakirjoitteen mukaan